

Бібліяграфічныя спасылкі

1. Багдановіч, М. Выбраныя творы / М. Багдановіч. – Мінск: Беларус. кнігазбор, 1996. – 494 с.
2. Лойка, А. Скрыжалі: выбр. / А. Лойка; аўт. прадм. Р. Семашкевіч. – Мінск: Маст. літ., 1981. – 590 с.
3. Лойка, А. Ушанаванне: кн. паэзіі / А. Лойка. – Мінск: ГАУПП «Слонім. друкарня», 2001. – 319 с.

УДК 821.161.3.09(092)Лойка А.

МИНСКАЯ ТЭМА Ў ПАЭЗІІ АЛЕГА ЛОЙКИ

В. В. Жыбуль

Беларускі дзяржаўны архіў-музей літаратуры і мастацтва

Мінск, Рэспубліка Беларусь

buslik@tut.by

У артыкуле разглядаюцца спосабы ўвасаблення мінскай тэмы ў паэзіі А. Лойкі. У прыватнасці, аўтар звяртаецца да адлюстравання канкрэтных гарадскіх аб'ектаў (вуліцы, плошчы, помнікі, прадпрыемствы, транспарт і г. д.) і мастацкага асэнсавання гістарычных падзей, што адбываліся ў Мінску. Створаныя паэтам вобразы горада разглядаюцца ў суадносінах з гістарычнымі фактамі.

Ключавыя словы: А. Лойка; Мінск (горад); мінскі тэкст; паэтычны вобраз; локус; літаратурнае краязнаўства.

THE THEME OF MINSK IN THE POETRY OF ALEH LOJKA

V. V. Zhybul

Belarusian State Archive-Museum of Literature and Art

Minsk, Republic of Belarus

ivanou@tut.by

The article examines the ways of realization of Minsk theme in the poetry of Aleh Lojka. In particular, the author turns to the reflection of specific urban objects (streets, squares, monuments, industrial enterprises, transport, etc.) and a poetic comprehension of the historical events that took place in Minsk. The images of the city created by the poet are considered in relation to historical facts.

Key words: A. Lojka; Minsk (the city); Minsk text; poetic image; locus; literary study of local history.

Алег Лойка належыць да так званага пакалення пісьменнікаў-“шасцідзясятнікаў”, для якіх, як зазначаюць даследчыкі, асаблівае месца займае вобраз “малой радзімы”, і ў большасці выпадкаў гэта правінцыя, вёска, сельская мясцовасць [13, с. 261]. Для творчасці А. Лойкі адной з ключавых стала тэма роднай Слонімшчыны, якой творца прысвяціў нямала адметных вершаў і паэм. Прычым “малая радзіма” для пісьменніка – гэта не толькі Слонім, дзе А. Лойка нарадзіўся, але і вёскі, адкуль паходзілі яго бацькі: Загалічы і Крывічы. Адзначаючы мастацкія вартасці патрыятычных вершаў А. Лойкі, іх шчырасць і лірызм, даследчыкі звяртаюць увагу і на напоўненасць канкрэтнымі дэталямі, рэальнымі фактамі, што робіць творчасць паэта каштоўнай з краязнаўчага, гістарычнага і культуралагічнага

пункту гледжання: “паводле вершаў і паэм А. Лойкі можна правесці своеасаблівую экскурсію па Слоніме і слынных мясцінах слонімскага краю” (А. Бельскі) [1 с. 263], “па вершах, баладах пісьменніка можна класіфікаваць паэтычную гісторыю краю, яго людзей” (С. Тарасава) [13, с. 264].

“Мае першыя святло, прастор і любоў – Слонім” [13, с. 262], – справядліва лічыў А. Лойка, з маленства называючы яго “родным горадам”. Аднак паступова эпітэт “родны” распаўсюдзіўся і на Мінск, у якім паэт жыў пачынаючы з 1948 г., з часу паступлення на філалагічны факультэт Белдзяржуніверсітэта. У кантэксте сённяшняй навуковай зацікаўленасці “мінскай тэмай” і “мінскім тэкстам” [2; 3; 12 і інш.] хацелася б разгледзець вершы А. Лойкі, прысвечаныя беларускай сталіцы, улічваючы, што “адной з праяў тэмы Мінска з’яўляецца апісанне пэўнай гарадской мясцовасці ў выглядзе локуса, у якім або вакол якога канцэнтруецца дзеянне” (Я. Гарадніцкі) [2, с. 441].

Напэўна, першы “падкрэслена мінскі” верш Алега Лойкі – “Плошчы мінскія, родныя плошчы...”, напісаны ў 1961 г. Агульны настрой твора – урачыста-ўзнёслы, уласцівы жанру оды. Мінск паказаны тут у парадна-святочным абліччы (“*Вецер сцягі... паломіча*”), ён – прадмет захаплення і гонару лірычнага героя, які шпацыруе па горадзе, радасна сузіраючы сталічныя плошчы: Свабоды, Леніна (цяпер – Незалежнасці), Перамогі, Якуба Коласа. Назвы яшчэ некаторых гарадскіх аб’ектаў не згадваюцца: “*І вядзе мяне вуліца светлая / І праспект, як наш лёс, светлы, новы / Да той плошчы, дзе ў сонейку ветлыя / Вочы мружацца Ільічыны*” (вылучэнні нашы. – В. Ж.) [9, с. 92], – але мінская тапаграфія падказвае, што ад плошчы Свабоды да плошчы Леніна герой рухаўся па вуліцы Леніна і Ленінскім (цяпер Незалежнасці) праспекце. Параўнанне “*І праспект, як наш лёс...*” шмат у чым раскрывае ключавую думку верша: назвы вуліц і плошчаў з’яўляюцца сімвалічным адлюстраваннем эпохі. І нават архітэктура нясе пэўную сэнсавую нагрузку – “светлая і новая”, яна ў савецкі час сімвалізавала трыумф народа-пераможца і імкненне да светлай будучыні: эпоха, кажучы словамі Івана Мележа, перадала гораду “свае рысы, асаблівасці свайго аблічча, свайго тэмпераменту і душы” [11, с. 153].

Абгульваючы ідэйнае напаўненне, закладзенае ў найменнях савецкага часу, А. Лойка з дапамогай фантазіі дамалёўваў уяўную перспектыву развіцця горада і з’яўленне новых назваў: “*А ўжо новыя плошчы будуцца – / Касманаўтам, Рабочым, Сялянам, / Шчасця плошча, і Радасці вуліца, / Плошчы дзве і праспект – Закаханым!..*” [9, с. 93]. Гэта страфа быццам дэманструе шкалу каштоўнасцяў паэта, адлюстраваную па прынятым градацыі: калі *Касманаўтаў, Рабочых, Сялянаў* яшчэ цалкам упісваюцца ў тыпова савецкі семантычны дыкурс, то *Шчасце, Радасць* і, пагатоў, *Каханне* з’яўляюцца больш фундаментальнымі ўніверсальямі, на якіх базуецца чалавечае быццё, – яны ўжо не залежаць ад якіх-кольвечы ідэалогій.

Падобны прыём увядзення няісных назваў выкарыстоўваецца і ў пазнейшым вершы “Мае вуліцы” (1985), дзе абагульнены вобраз горада спалучае паміж сабою слонімскія і мінскія рэаліі, а рэалістычнае, у сваю чаргу, знітоўваецца з умоўна-сімвалічным. Так, сцвярджаючы, што нарадзіўся на вуліцы Зялёнай (а гэта так і ёсць – у Слоніме), паэт працягвае асацыяцыйны ланцужок і згадвае іншыя – гэтым разам прыдуманая вуліцы: Босая, Халодная, Галодная – кожная з якіх адлюстроўвае абставіны яго нялёгкага, азмрочанага нястачамі і вайною дзяцінства. У фінале аўтар робіць своеасаблівае падсумаванне: “*Дык вось аж колькі вуліц / Вялі мае парогі / Ад вуліцы матулі / Да Плошчы Перамогі. // Па самай жа галоўнай – / Па Чырвонаармейскай, / Слязою ішася поўны, / Я нёс байцам пралескі!..*” [4, с. 3]. І хоць у кантэксте верша згаданыя тут тапонімы таксама маюць найперш сімвалічнае напаўненне, яны могуць адаслаць да канкрэтных месцаў. Плошча Перамогі без сумневу асацыюецца з рэальнай плошчай у Мінску, адной з візітовак беларускай сталіцы. А вось Чырвонаармейская мае тут, скажам так, неаднамернае сэнсавое напаўненне. Перамогу юны Алег Лойка сустрэў у Слоніме, дзе і сапраўды адной з галоўных вуліц з’яўляецца Чырвонаармейская. Але не будзем забываць, што філалагічны факультэт БДУ, якому аддаў амаль усё жыццё паэт і вучоны, працяглы час месціўся ў будынку № 6 па вуліцы Чырвонаармейскай у Мінску.

У 1966 г. А. Лойка апублікаваў верш “На паліграфкаамбінаце”, дзе праца друкароў параўноўваецца з натхнёнай сяўбой: “*Не пшаніцу, не жыта, / сеюць тут / тысячы тысяч літар, / а ў літарах – / тысячы тысяч дум, / тысячы тысяч / пачуццяў гарачых...*” [9, с. 114]. Паліграфкаамбінат на Беларусі толькі адзін – Мінскі паліграфічны камбінат імя Якуба Коласа, заснаваны ў 1956 годзе на плошчы, якая тады ж, у год смерці народнага паэта, таксама атрымала ягонае імя (раней называлася Камароўскай). Мажліва, верш быў прымеркаваны да 10-годдзя камбіната, што ўжо ў той час стаў адным з найбуйнейшых прадпрыемстваў па

выпуску шматтыражнай кніжнай прадукцыі. Як чалавек кніжнай стыхіі, вучоны і педагог, А. Лойка не мог прайсці міма гэтай даты.

Падобны паводле настрою і агульнай скіраванасці верш, прысвечаны іншаму мінскаму прадпрыемству – “На камвольным камбінаце” (1966): тая самая ўрачыстасць працы, тыя самыя захопленасць і ўзнёсласць. Здавалася б, будзённая праца ткачых, у сваю чаргу, вобразна-маляўніча параўноўваецца з разгулам буйной залевай: “Снуюцца ніткі ў ручаі, / пняюць, як капяжы са стрэх, / а выгнуцца дугой яны – / нібы вясёлкі слепаць цэх; / сем ручаёў з іх / зноў бруіць, / каб цераз міг, як Нёман, плыць, / каб вадаспадам / цераз міг / зноў прыпадаць / да рук ткачых...” [8, с. 3].

Звярнуўшыся да тэмы двух канкрэтных гарадскіх аб’ектаў – паліграфкамбіната і камвольнага камбіната – паэт не апісваў, напрыклад, іх вонкавы выгляд, а паказаў, як няспынна віруе іх унутранае жыццё, уславіў актыўную, зладжаную і натхнёную працу друкароў і ткачых, яе важнасць і значнасць для грамадства.

У вершы “Тралейбусы” (1966) гэты звыклы цяпер від транспарту прадстаўлены як пасрэднік паміж светам рэальным і светам “дзівосным”, тагабочным. Лірычны герой сядзе ў тралейбус і мроіць, нібыта ён ляціць у касмічным караблі “насустрэч зорам”: “Праз акно, як праз ілюмінатар, / Бачыш ты аўтобуса разбег, / Марсіяне там ці акрабаты – / Жэсты немые і немые смех. // Вось аўтобус падышоў упоравень, / Газу паддае яшчэ, яшчэ, / Ірвануўся і знікае! Здорова! / Разумею я цябе, Эйніштэйн!...” [9, с. 118]. Рэалістычнае тут пераплятаецца з фантастычным, іранічнае – з ўзнёсла-рамантычным – на падобную “двухпланавасць” паэтычных твораў А. Лойкі звяртала ўвагу і С. Тарасава [13, с. 262].

Тралейбус з’явіўся ў Мінску ў 1952 г. і, адпаведна, успрымаўся беларусамі як яшчэ даволі новы (у параўнанні з аўтобусам і трамваем) від транспарту. На момант напісання верша тралейбус, акрамя Мінска, з беларускіх гарадоў быў толькі ў Гомелі (з 1962 г.). Дарэчы, у першай публікацыі (часопіс “Беларусь”, 1967, № 6, с. 3) твор мае інакшую назву, з канкрэтнай тапанімічнай прывязкай – “Мінскія тралейбусы”. У пазнейшых публікацыях верш мае прысвячэнне – “Л. Валадзьку”. Леанід Вікенцьевіч Валадзько (1928–1978) – фізік-эксперыментатар, доктар фізіка-матэматычных навук, з 1966 г. прарэктар БДУ па навуковай працы, сябар А. Лойкі “па аспірантуры і ўвогуле па агульнажыцці” [5, с. 226]. Магчыма, на стварэнне верша паўплывалі нейкія сяброўскія размовы, а магчыма – агульная ўзрушанасць у савецкіх навуковых колах, звязаная з пачаткам актыўнага асваення чалавекам космасу, што прыпадае таксама на 1960-я гг.

Тралейбус з’яўляецца адным з ключавых вобразаў і ў вершы “Песня аснежанага горада” (1976) – і, зноў жа, дзякуючы гэтаму вобразу разумеем, што апісанне месца дзеяння тут падказана мінскімі рэаліямі. Праўда, аўтар і не імкнуўся напоўніць верш пазнавальнымі локусамі і “дакументальнай” канкрэтыкай – яго задачай было перадаць настрой і пачуцці лірычнага героя, які, стоячы на прыпынку, перажывае сваю разлуку з каханай: “Зноў за наваротам сціх тралейбус белы – / Горад мой, якога без цябе няма!...”. Прыкметна, што пачуццё суму па страчаным каханні зліваецца тут з пачуццём згубленасці, “збытанасці” ў вялікім горадзе: “Можа, я чакаю не на тым прыпынку, / Не таго маршруту, не а той пары?...” [9, с. 492].

Тэмай шэрагу вершаў Алега Лойкі з’яўляецца гістарычная памяць мінчан, звязаная з трагічнымі і гераічнымі падзеямі 1-й паловы XX ст.

“Балада Траецкай гары” (1965) прысвечана вядомай гістарычнай падзеі, што адбылася ў Мінску 18 (31) кастрычніка 1905 г., – Курлоўскаму расстрэлу, калі па загадзе губернатара П. Курлова царскія войскі і паліцыя расстралялі мірны мітынг. Не ставячы за мэту даць нейкі ўсёахопны, панарамны паказ падзеі (гэта і не адпавядала б творчай манеры А. Лойкі), паэт глядзіць на яе праз прызму лёсаў двух асобных яе ўдзельнікаў, якія апынуліся “па розныя бакі барыкад”. Пачынаецца твор з апісання – з элементамі фалькларыстычнай стылізацыі – рамантычных адносінаў маладой скрыпачкі Ядвісі і “конніка” Івана: “Скораны дзіўнай сілай, / Коннік спыняў каня. // Радасны, усхваляваны, / Пот аціраў з чала, / Просячы, каб ігранне / Зноў яна пачала” [9, с. 375]. Усё здавалася амаль ідылічным, пакуль раптам не грывнула трагедыя: “...Выйшаў народ на плошчы, / Выйшаў на вуліцы ён: / Чырвань сцягоў палошча / Вецер над шырру калон. // А з перавулкаў – жандары – / Коні, шаблі, хрып, крык, / Плямы раз’юшаных каркаў, / Шчаціна ўздыбленых пік” [9, с. 376]. Пазнаўшы ў адным з жандараў свайго каханага, Ядвіся крычыць: “Ваня, спыніся!”, а пабачыўшы, што на яе просьбы ён не рэагуе, застрэльвае яго.

Акрамя Траецкай гары (сучасная плошча Парыжскай Камуны), каля якой аўтар пасяліў гераіню, у творы згадваецца і назва ракі, што працякае паблізу: “Лета. Ціхае лета... / Свіслач маўчала між верб: / Грукне на мосце карэта, / Рыпне далёкі асвер” [9, с. 375].

Лакалізуючы месца падзей, аўтар надае аповеду адценне праўдападабенства – нават нягледзячы на відавочную фалькларызацыю і свядомы адыход ад гістарычных фактаў: падчас Курлоўскага расстрэлу каля 100 чалавек былі забітыя, каля 300 параненыя, аднак пра ахвяр з боку жандараў звестак няма. Такім чынам, Ядвісін стрэл у баладзе выглядае як аптымістычнае ўвасабленне паэтавай веры ў нязломнасць народнага духу, што пацвярджаецца ў радках: *“Стаў, як укопаны раптам, / Супроць жандараў народ”* [9, с. 377].

Верш “Мінску” (1975) напісаны з нагоды атрымання беларускай сталіцай звання горада-героя і, адпаведна, нагадвае пра самаадданы подзвіг мінчан у гады Вялікай Айчыннай вайны. Твор напоўнены гераічным пафасам, пачуццём гонару і асабістай спрычыненасці да падзеі. Гэтую далучанасць да агульнай урачыстасці паэт выказаў праз трапны вобраз дзіцяці, якому хочацца пакратаць бацькаў медаль [7, с. 4], – у часы вайны аўтар быў яшчэ падлеткам.

Разам са згаданым вершам А. Лойка апублікаваў яшчэ адзін – “На адкрыццё мемарыяльнага знака ва ўніверсітэцкім скверы” (1975). Маецца на ўвазе мемарыяльны знак, усталяваны ў 1975 г. на ўшанаванне памяці студэнтаў і выкладчыкаў БДУ, якія загінулі ў Вялікую Айчынную вайну (аўтары – архітэктары І. Пілатовіч і І. Дзятлаў). Тэмай верша стала хвіліна маўчання на цырымоніі адкрыцця, падчас якой кантрастам да сумнай урачыстасці ўспрымаліся звонкія птушыныя спевы: *“Маўчалі зялёныя дрэвы і сцены, / Што светлымі вокнамі ў неба ўсплывалі, / Якое таксама замерла ў трымценні, / А птушкі спявалі. // Здавалася, вось-вось упадзе з зеніту / Якаясьці з іх, каб прысесці у цішы / На штык, што прабіў ромб суро́ва-гранітны, / І штык той, жывая, сабой ускалыша”* [9, с. 4].

У вершы “Курапаты” (1988) паэт малюе вядомае месца масавых расстрэлаў 1937–1941 гг. у экспрэсіяністычных фарбах. Здаецца, што ўсё тут вакол нясе ў сабе адзнакі крыві нявінных ахвяр сталінскіх рэпрэсій: *“З прабітых патыліцаў, скроняў, / З пустых далоняў і рамянаў / Налета зацвілі тут з макам чырвоным / Чырвоныя васількі і чырвоныя рамонак. // А дзе крутыя гарбаціў гарбы / Суглінак перавільгочаных крывёй ямаў, / Прасыпаліся грыбы, / Усе чырвоныя таксама”* [10, с. 84]. Але яшчэ больш увагі надае паэт узнаўленню жахлівых карцін тых падзей – калі *«“Чорны воран”, чорны, кляты, / Пад’язджаў пад Курапаты»,* а кат гатовы забіваць усіх, “хто не баіцца”, “хто не стукач, не падслухач-падлюга”: *“Калі ты – тут, значыцца, – / вінаваты”* [10, с. 82–83].

Для жыццёвага і творчага светапогляду Алега Лойкі ўласцівае ўспрыманне рэчаў як носьбітаў чалавечай памяці – індывідуальнай і калектыўнай. Такімі рэчамі для паэта з’яўляюцца і гарадскія аб’екты: будынкі, помнікі, вуліцы і г. д. Думку пра гэта А. Лойка выказаў у рэцэнзіі на кнігу свайго сучасніка Міколы Аўрамчыка “Універсітэцкі гарадок” (1967), у некаторых вершах якой дамінуюць мінскія рэаліі: *«Чалавек жыве ў свеце рэчаў. Рэчы напамінаюць аб перажытым. Знікаюць рэчы, застаюцца легенды пра іх. Як легенду аб тым, што адышло ў незваротнае мінулае, успрымаем мы барак, паказаны М. Аўрамчыкам у вершы “Відаць прарэктар быў паэтам”. А калі рэчы, з якімі было звязана жыццё чалавека, яшчэ застаюцца? Тады паэт авейвае легендай самыя гэтыя рэчы. Ён прымушае звярнуць увагу на іх, адчуць іх у сувязі з жыццём людзей, з гісторыяй. Як на дарагую, блізкую і твайму сэрцу рэліквію пачынаеш глядзець на іх і ты, чытач»* [6, с. 4]. Як прыклад А. Лойка прыводзіць верш М. Аўрамчыка “Адкуль бы ні вярнуўся ў родны горад”, дзе колішні прывакзальны віадук падаецца як носьбіт памяці пра загінулага на вайне паэта Міколу Сурначова.

Мінск, у адрозненне ад роднай Слонімшчыны, не стаў для творчасці Алега Лойкі магістральнай тэмай. Аднак і ў агульны “мінскі тэкст” паэт здолеў зрабіць пэўны ўнёсак, адлюстрававшы ў вершах сталінскія рэаліі і сваё бачанне гістарычных падзей, што адбываліся ў горадзе. Некаторыя вершы напісаныя “з нагоды” і да пэўных дат, але нават яны не выглядаюць банальнымі дзякуючы арыгінальнаму вобразнаму вырашэнню, спалучэнню рэалістычнага і ўласна мастацкага, умению прыўнесці ў агульную структуру паэтычнага тэксту яркую і трапную мастацкую дэталю.

Бібліяграфічныя спасылкі

1. Бельскі, А. Алег Лойка / А. Бельскі // Бельскі, А. Класікі і сучаснікі ў школе: вывучэнне творчасці пісьменнікаў. – Мінск: Аверсэв, 2005. – С. 261–271.

2. Гарадніцкі, Я. А. Мінск як тэма ў творах беларускай літаратуры / Я. А. Гарадніцкі // Першы міжнародны навуковы кангрэс беларускай культуры: зб. матэрыялаў (Мінск, Беларусь, 5–6 мая

2016 г.) / гал. рэд. А. І. Лакотка; Цэнтр даслед. беларус. культуры, мовы і літ. НАН Беларусі. – Мінск: Права і эканоміка, 2016. – С. 441–444.

3. Знакамітыя мінчане. Мінск і Міншчына ў літаратурных творах на рубяжы XIX–XX стст.: матэрыялы VI Беларуска-польскай навук. канф., Мінск, 27 крас. 2010 г. / Польскі ін-т у Мінску; рэдкал. А. Вялікі [і інш.]; навук. рэд. А. Вялікі і З. Вінніцкі. – Мінск: Выд. В. Хурсік, 2010. – 220 с.

4. Лойка, А. Абеліскі; Дзень Перамогі; Мае вуліцы: [вершы] / А. Лойка // Звязда. – 1985. – 10 сак. – С. 3.

5. Лойка, А. Кладачка тоненька / А. Лойка // Маладосць. – 1995. – № 4. – С. 212–232.

6. Лойка, А. Лёс пакалення і лёс паэта / А. Лойка // Звязда. – 1968. – 5 крас. – С. 4.

7. Лойка, А. Мінску; На адкрыццё мемарыяльнага знака ва ўніверсітэцкім скверы: [вершы] / А. Лойка // Звязда. – 1975. – 3 вер. – С. 4.

8. Лойка, А. На камвольным камбінаце; Расказ разведчыка: [вершы] / А. Лойка // Літ. і мастацтва. – 1966. – 25 студз. – С. 3.

9. Лойка, А. Скрыжалі: выбр. / А. Лойка. – Мінск: Маст. літ., 1981. – 592 с.

10. Лойка, А. Талая вясна: вершы і паэмы / А. Лойка. – Мінск: Маст. літ., 1990. – 239 с.

11. Мележ, І. Збор твораў: у 10 т. / І. Мележ; АН БССР, Ін-т літ. імя Я. Купалы; рэдкал.: А. М. Адамовіч [і інш.]. – Мінск: Маст. літ., 1983. – Т. 8: Жыццёвыя клопаты: артыкулы, эсэ, інтэрв’ю / рэд. А. С. Яскевіч; падрыхт. тэксту і камент. Э. А. Золавай. – 686 с.

12. Соколова, О. М. Минский текст: проблематика культурной памяти столичного города в условиях цивилизационного помехья / О. М. Соколова; М-во культуры Респ. Беларусь, Белорус. гос. ун-т культуры и искусств. – Минск: БГУКИ, 2017. – 417 с.

13. Тарасава, С. М. Вобраз “малой радзімы” ў творчасці пісьменнікаў Гродзеншчыны (на прыкладзе паэзіі Алега Лойкі) / С. М. Тарасава // Краязнаўства як адзін з накірункаў вучэбна-выхаваўчай работы ў школе і ВНУ: матэрыялы Рэсп. навук. канф., Брэст, 28–29 сак. 2008 г. – Брэст : Альтернатива, 2008. – С. 261–266.

УДК 811.161.3’373:82-1(476)

СЛОВА-ВОБРАЗ *ЗЯМЛЯ* Ў ПАЭЗІІ АЛЕГА ЛОЙКІ І Ў СЛАВЯНСКІМ КАНТЭКСТЕ

В. М. Ляшук

Універсітэт Мацяя Бела

Банска Быстрыца, Славацкая рэспубліка

vmlasuk@yandex.by

У артыкуле даследуецца індывідуальная і нацыянальная інтэрпрэтацыя паэтам традыцыйнага слова-вобраза *зямля*. Прасочваюцца паралелі ў канцэптуальным падыходзе паэта як літаратуразнаўцы і педагога. Выяўляецца сувязь з паэзіяй і літаратуразнаўствам Польшчы, Славакіі ды Чэхіі.

Ключавыя словы: эстэтычны дыскурс; творчая асоба; традыцыйная лексіка; паэтычная традыцыя; моўная традыцыя.